

Notitie quickscan Wet natuurbescherming

Erven Boskamp, Olst

Projectnummer: 202842
Datum: 18-3-2022
Projectleider: M. Elshof
Opgesteld: M. van der Heide
Tweede lezer: N. Otten

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ is voornemens om binnen het plangebied drie nieuwe woningen te realiseren. Voor de realisatie van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

De eerste stap in deze toetsing is de quickscan Wet natuurbescherming. De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied is gelegen aan de W.A. Boerkampweg te Boskamp (gemeente Olst-Wijhe, provincie Gelderland). In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een kavel binnen een agrarisch perceel, in gebruik als grasland, aan de zuidrand van het dorp. De kavel heeft een oppervlakte van circa 1.000 m². Aan de noordzijde bevindt zich de bebouwing, aan de oostzijde een sloot met bomenrij en daarachter de W.A. Boerkampweg. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een tuinbouwbedrijf. Aan de westzijde bevindt zich meer grasland met daarachter de Eikelhofweg. In afbeelding 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven. Afbeelding 2 betreft een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Afbeelding 3 t/m 4 geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek (d.d. 24 februari 2022).

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ is voornemens op de kavel drie nieuwe woningen te realiseren, een twee-onder-een-kap woningen en een vrijstaande woning. De twee-onder-een-kap woning wordt een starterswoning met een kavel van 200 tot 250 m². Het overige deel van de kavel is bedoeld voor de vrijstaande woning. De vrijstaande woning betreft een senioren- of een starterswoning. Alle woningen krijgen een landschappelijke inrichting.

Erven Boskamp, Olst

Plangebied

Afbeelding 1. Topografische ligging van het plangebied (ESRI, 2022).

Erven Boskamp, Olst

Plangebied

Afbeelding 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving (ESRI, 2022).

Afbeelding 3. De oostzijde van het plangebied met de bomenrij en sloot (links) en de noordzijde van het plangebied met rechts de bebouwing van Boskamp (rechts).

Afbeelding 4. Zicht over het plangebied met aan de horizon het tuinbouwbedrijf (links) en het plangebied gezien vanuit de zuidoosthoek (rechts).

Methode

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie. De landelijke verspreidingsinformatie uit de NDFF is geraadpleegd om na te gaan voor welke soorten het plangebied een functie heeft. Eveneens is gebruik gemaakt van gegevens uit atlanten om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten/soortgroepen. Het veldbezoek is op 24 februari 2022 uitgevoerd door Marcel van der Heide, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. De weersomstandigheden waren gunstig: 9 °C, half bewolkt droog weer en een windkracht van 4 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten

Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden. Op circa 2,0 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel gebieden.

Stikstof-gerelateerde effecten

In de wet stikstofreductie en natuurherstel, welke op 1 juli 2021 in werking is getreden, zijn tijdelijke stikstofdeposities vrijgesteld van vergunningplicht. Het uitvoeren van een stikstofberekening in AERIUS-Calculator is voor de aanlegfase niet noodzakelijk.

In het plangebied worden drie woningen gerealiseerd. De stikstofuitstoot is beperkt tot de extra verkeersbewegingen die deze woningen met zich meebrengen, welke zeer beperkt zijn. Deze zeer lichte toename van verkeersbewegingen in de beheerfase heeft redelijkerwijs geen significant negatief effect op Natura 2000-gebied.

Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Nadere toetsing is niet aan de orde.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren, doden, vervoeren, bezitten en verhandelen. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (alle vogels en vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.
- Beschermingsregime "Andere soorten".

Planten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied diverse algemene soorten planten waargenomen. Aangezien het plangebied bestaat uit een perceel ingezaaid grasland bestaat de vegetatie voornamelijk uit Engels raaigras. Hiertussen staat op plekken basterdklaver, madeliefje en veldzuring. In de slootkanten staat rietgras. In de

sloot zelf is weinig onderwatervegetatie aanwezig. De enige daar aanwezige vegetatie betreft sterrekroos (spec.). Langs de oostzijde staat een rij zwarte elzen. Beschermd plantensoorten zijn niet aangetroffen. De meeste beschermde plantensoorten stellen zeer specifieke eisen aan hun standplaats. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten hier ook niet verwacht.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor beschermde flora is niet aan de orde.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op of in de omgeving van het plangebied komen diverse soorten vleermuizen voor, waaronder de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. In het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig. Langs de oostrand van het plangebied staan wel bomen die gezien hun omvang potentie bieden als verblijfplaats voor boom bewonende vleermuizen. In de rij elzen langs de W.A. Boerkampweg staat een dode els met daarin diverse spechtengaten. Deze kunnen in potentie fungeren als vleermuisverblijfplaats. In de overige elzen zijn geen boomholtes of spleten aangetroffen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Aangezien verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen uitgesloten zijn is nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk. Met de ontwikkeling worden geen bomen verwijderd of afgezet. De potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen in de els blijven daardoor te allen tijde behouden. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk.

Vliegroute en foerageergebied

Het plangebied is in potentie geschikt voor meerdere vleermuissoorten als foerageergebied. Het perceel ligt door de aanwezigheid van woningen en bomen in een relatief luwe omgeving. Vleermuizen gebruiken daarnaast donkere lijnvormige structuren als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied. De bomen langs de oostzijde vormen mogelijk onderdeel van een dergelijke lijnvormige structuur. Doordat bestaande lijnstructuren behouden blijven en er geen bomen worden gekapt blijven eventuele vliegroutes en foerageergebied behouden. De kwantiteit van het aanwezige foerageergebied neemt af door de bouw van de woningen. Het betreft door de beperkte omvang en de ligging in een groene omgeving echter geen essentieel foerageergebied. In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Het betreft de omliggende percelen en tuinen. In de toekomstige situatie kunnen de tuinen van de te realiseren woningen geschikt foerageergebied vormen, de landschappelijke inpassing draagt hier aan bij. Het toepassen van verlichting kan leiden tot een tijdelijke verstoring. Van belang is rekening te houden met de wijze waarop verlichting wordt geplaatst om verstoring te voorkomen of tot een minimum te beperken. Eelerwoude adviseert daarom het volgende:

- Gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting).
- Voorkom verlichting van boomkronen of bomen rond het plangebied. Zo worden potentiële verblijven, foerageergebieden en vliegroutes niet verlicht.

Gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

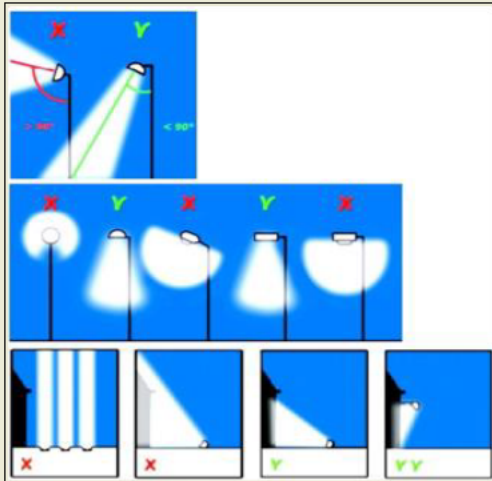
Kader – Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals de watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals de rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Er dient te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving te voorkomen. Neem daarbij de volgende maatregelen:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur;
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Hieronder staan enkele voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen.

Conclusie: neem bij het plaatsen van verlichting de maatregelen in acht om verstoring op vleermuizen te voorkomen. Indien dit wordt gedaan is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Grondgebonden zoogdieren

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen en literatuurgegevens worden ook algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied verwacht zoals ree, konijn, vos en diverse algemene (spits)muissoorten. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast gebruikt een aantal het plangebied als migratieroute. Deze soorten zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming en vallen onder het beschermingsregime “andere soorten”. In de provincie Overijssel is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Soorten als bunzing, wezel en steenmarter, waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt komen voor in de omgeving. Echter, het habitat binnen het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor de soorten. Tevens zijn er geen waarnemingen bekend (NDFB, 2022). De overige niet-vrijgestelde soorten zijn op basis van het

ontbreken van geschikt leefgebied, sporen, verblijfplaatsen en waarnemingen uit te sluiten. In het Uitvoerportaal van de NDFF staan tevens geen meldingen van waarnemingen van beschermde soorten binnen of in de omgeving van het plangebied in de afgelopen 5 jaar (NDFF, 2022). Voor sommige niet-vrijgestelde soorten ligt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied (NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren).

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor zoogdieren niet aan de orde.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Broedvogels

De te verwachten vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van de bebouwde kom. Onder andere de volgende vogelsoorten zijn te verwachten binnen en in de omgeving van het plangebied: roodborst, heggenmus, winterkoning, merel, houtduif en Turkse tortel. Deze soorten kunnen broeden in de aangrenzende tuinen en bomen langs de W.A. Boerkampweg. Het perceel zelf is niet geschikt als broedplaats voor vogels.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken, zoals roofvogels en uilen, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Enkele soorten met jaarrond beschermde nesten kunnen wel gebruik maken van het plangebied als onderdeel van hun foerageergebied, zoals buizerd, torenvalk en ooievaar.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Overtreding van deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Indien het perceel binnen het broedseizoen bouwrijp gemaakt wordt dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor vogels niet aan de orde. Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels.

Reptielen

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. Dergelijk geschikt biotoop bestaat uit heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen, venranden, bosranden en duinen. Het plangebied bestaat uit een perceel zeer voedselrijk grasland en vormt daarmee geen geschikt leefgebied voor reptielen. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied (NDFF, 2022).

Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen niet noodzakelijk.

Amfibieën

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. De sloot langs de noordzijde is niet permanent watervoerend en daardoor slechts in beperkte mate geschikt als voortplantingshabitat.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de ontheffingsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Het plangebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van de meeste beschermde amfibieënsoorten (RAVON Verspreidingsatlas Amfibieën). Het verspreidingsgebied van de beschermde kamsalamander en poelkikker overlapt met het plangebied (RAVON Verspreidingsatlas Amfibieën). Deze soorten worden niet verwacht in het plangebied vanwege het aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreekt dekking op zowel land als in het water. Daarnaast leven beide soorten in oligotrofe tot mesotrofe wateren (RAVON). Het water in het plangebied is zeer voedselrijk. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied (NDFP, 2022). Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet noodzakelijk.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel, vliegend hert, kleien ijsvogelvlinder, grote weerschijnvlinder en platte schijfhoren niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat en de waardplanten van de soorten. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied (NDFP, 2022).

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk

Conclusie

Ten aanzien van gebiedenbescherming (Natura 2000), houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland NNN zijn overtredingen uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffing zijn niet noodzakelijk.

Met betrekking tot vleermuizen dient rekening gehouden te worden met verlichting. Eelerwoude adviseert daarom het volgende:

- Gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting).
- Voorkom verlichting van boomkronen of bomen rond het plangebied. Zo worden potentiële verblijven, foerageergebieden en vliegroutes niet verlicht.

Gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk.

Met betrekking tot vogels dienen versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te worden gevoerd. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Indien het perceel binnen het broedseizoen bouwrijp gemaakt wordt dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden.

Indien rekening wordt gehouden met broedende vogels en verstoring van vleermuizen als gevolg van verlichting wordt voorkomen dat met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten verwacht worden op beschermde soorten. Op deze wijze is nader onderzoek en een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Literatuur

- ESRI Nederland (2022). <https://www.esri.nl/nl-nl/home>
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels, - Nederlandse fauna 5. Leiden, Nederland: KNNV Uitgeverij & European invertebrate Survey – Nederland.

Soortinformatie:

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.nederlandsesoorten.nl

Waarnemingen:

- NDFF (2022). Nederlandse Databank Flora en Fauna. <https://www.ndff.nl/>
- www.verspreidingsatlas.nl

Gebiedeninformatie:

- www.natura2000.nl/gebieden (Natura 2000)
- Provincie Overijssel: www.geo.overijssel.nl/viewer/ (Natuurnetwerk Nederland en Zone ONW)

Opweg naar 100% natuurinclusief ontwikkelen, inrichten en beheren

Als Eelerwoude dagen wij onze opdrachtgevers uit natuurinclusief te ontwikkelen, in te richten en te beheren. En daarmee samen maximaal impact te maken. Zo werken we samen aan een gezonde toekomst van huidige en toekomstige generaties.

Vanuit deze ambitie geven wij u het volgende advies mee:

- *In Europa gaat het slecht met de biodiversiteit van graslanden. Ook in Nederland zijn veel ooit algemene vlindersoorten en wilde bijen van graslanden als het icarusblauwtje, kleine vuurvlieder, hooibeestje, pluimvoetbij en grasbij buiten de natuurgebieden teruggedrongen tot bermen, slootkanten en kleine overhoekjes. Doordat deze soorten nu nog op veel plekken voorkomen zijn ze relatief makkelijk te helpen door het oppervlak bloemrijk grasland toe te laten nemen.*

Voor een vergroting van het oppervlak bloemrijk grasland is een ecologisch verantwoord maaibeheer noodzakelijk. Zodra hiermee wordt gestart komen de bloemen, vlinders en bijen vaak vanzelf en inzaaien is dan vaak niet eens nodig.

Meer bloemen en vlinders wie wil dat nou niet?

- *Het is inmiddels algemeen bekend. Het aantal insecten loopt wereldwijd terug, ook in Nederland blijkt dit uit meerdere studies. Insecten zijn erg belangrijk in het ecosysteem als plaagbestrijders, bestuivers en als voedsel voor vogels en andere dieren. In het plangebied worden bomen en struiken aangeplant, dit is natuurlijk positief, maar kan met slimme keuzes nog meer bijdragen aan de biodiversiteit.*

Door te kiezen voor soorten die van nature voorkomen (gebiedseigen soorten) en waarvan de zaden uit Nederland komen (genetisch autochtoon) kunnen insecten uit de omgeving optimaal van deze bomen en struiken profiteren. Wist u dat op een Amerikaanse eik 12 soorten insecten voorkomen en op een inheemse zomereik of wilg meer dan 400? Dit komt doordat onze insecten al duizenden jaren samenleven met inheemse bomen en struiken. Kies bij het planten voor inheemse bomen die zijn opgekweekt uit Nederlandse zaden of stekken.

Voor de insecten is dit een wereld van verschil!

- *Veel soorten dieren zijn afhankelijk van gebouwen. Doordat in ons land de steden en dorpen steeds groter worden, wordt dit een steeds belangrijker leefgebied voor dieren en planten. Door kleine aanpassingen aan de gebouwen in het plangebied kunnen deze gebouwen ook een functie voor de huismus, gierzwaluw, zwarte roodstaart, spreeuw en vleermuizen vervullen. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van speciale dakpannen of het toegankelijk houden van de spouw voor vleermuizen.*

Vleermuizen eten duizenden muggen per nacht. Een natuurinclusieve wijk is dus zo slecht nog niet!

100% natuurinclusieve leefomgeving. Daar gaan we samen voor!